

ОСНОВИ ЕКОНОМІКИ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D4 Публічне управління та адміністрування
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування
Статус дисципліни	Нормативна
Форма навчання	Очна (денна)
Рік підготовки, семестр	1 курс, осінній семестр
Обсяг дисципліни	4 кредити, 120 годин (лекції: 16 год., практичні: 30 год., СРС: 74 год.)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Залік/МКР
Розклад занять	https://schedule.kpi.ua/
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: к.е.н., доцент Кривда Олена Віталіївна, тел. 0979374212, e-mail: elcandy@ukr.net Практика: к.е.н., доцент Кривда Олена Віталіївна, тел. 0979374212, e-mail: elcandy@ukr.net
Розміщення курсу	https://classroom.google.com/c/NzExMTY2NDgzNTc1

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Фахівці в сфері права повинні мати ґрунтовні економічні знання. Кожен професіонал у будь-якій галузі сьогодні має вільно володіти категорійним економічним апаратом, тобто розуміти, що таке дохід, витрати, прибуток тощо; як ці категорії пов'язані і співвідносяться між собою. Він має розуміти сутність економічних процесів, які відбуваються на макро- і мікрорівні і взаємозв'язок між ними. Думка фахівця будь-якої галузі набуває авторитету і ваги, якщо він вільно і аргументовано висловлюється на економічні теми. Окрім того, ці навички є абсолютно необхідними для започаткування власної справи.

Дисципліна «Основи економіки» викладається у другому семестрі для студентів першого курсу і базується на знаннях, які студенти отримали під час навчання в середній школі. Ця дисципліна є базою для успішного опанування інших економічних вибіркових дисциплін, якщо студент обере саме економічний напрямок.

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів у межах **загальних** компетентностей спеціальності **здатностей**:

- Здатність бути критичним і самокритичним (ЗК 04);
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК 05);

- Здатність працювати в команді (ЗК 06);
- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК 08).
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 09);

У межах **фахових** компетентностей спеціальності **здатностей**:

- Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів (ФК 02);
- Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки (ФК 03);
- Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності (ФК 07);
- Здатність впроваджувати інноваційні технології (ФК 09);
- Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування (ФК 10).

Основні **завдання** кредитного модуля.

Згідно з вимогами програми навчальної дисципліни студенти після засвоєння кредитного модуля мають продемонструвати такі **програмні результати навчання**:

- Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства (ПРН 01).

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

У структурно-логічній схемі навчання зазначена дисципліна розміщена на 1 курсі бакалаврського рівня підготовки, і є логічним продовженням освітніх програм, опанованих у середній школі. Постреквізитом є дисципліна ПО 08 «Державне регулювання економіки».

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. ЕКОНОМІКА: СУТНІСТЬ, МЕТОДИ, ФУНКЦІЇ. Сутність та функції економіки. Історичний процес становлення і розвитку економічної науки. Меркантилізм, фізіократи, класична політична економія. Марксистська політична економія. Основні напрями сучасної економічної науки: неокласицизм, кейнсіанство, монетаризм, інституціоналізм. Методи економіки.

Тема 2. ОСНОВИ СУСПІЛЬНОГО ВИРОБНИЦТВА. Економічні потреби та виробничі можливості суспільства. Корисність блага. Економічні інтереси. Виробництво та його основні ресурси. Межа виробничих можливостей та проблема економічного вибору. Відносини власності. Основні типи та форми власності. Ступені реалізації прав власності: володіння, розпорядження, користування. Сучасні тенденції розвитку форм власності.

Тема 3. ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА. Структура і зміст економічної системи. Продуктивні сили, виробничі відносини, господарський механізм як елементи економічної системи. Еволюція економічних систем як форм господарювання. Типи економічних систем.

Тема 4. ОСНОВНІ КАТЕГОРІЇ РИНКУ: ТОВАР І ГРОШІ. Форми організації суспільного виробництва. Товар як економічна категорія. Теорії вартості. Природа, види та роль грошей. Грошовий обіг і його закони.

Тема 5. РИНОК: СУТЬ, СТРУКТУРА, ФУНКЦІЇ. ІНФРАСТРУКТУРА РИНКУ. Конкуренція, як рушійна сила ринкової економіки. Ринок, його функції та умови ефективного функціонування. Структура ринку. Ринковий механізм. Економічна конкуренція, її значення та види. Конкуренція і монополія.

Тема 6. ПІДПРИЄМНИЦТВО В РИНКОВІЙ ЕКОНОМІЦІ. Суть, умови та види підприємницької діяльності. Організаційно-правові форми підприємництва. Процес виробництва: сутність і структура. Функції і принципи економічної діяльності підприємства. Фонди підприємства, їхня структура і кругообіг. Витрати виробництва, прибуток, ефективність.

Тема 7. НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА. МАКРОЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ. Національна економіка як об'єкт макроекономічного аналізу. Система національних рахунків. Сутність валового внутрішнього продукту (ВВП) та валового національного продукту (ВНП). Реальний та номінальний ВВП. Валовий внутрішній продукт та добробут населення. Чистий внутрішній продукт. Національний дохід.

Тема 8. МАКРОЕКОНОМІЧНА НЕСТАБІЛЬНІСТЬ. Економічне зростання: поняття, характеристики та критерії. Типи та чинники економічного зростання. Циклічність ринкової економіки. Безробіття, його види, вплив на економіку. Інфляція як соціально-економічне явище і фактор макроекономічної нестабільності.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова:

1. Петруня Ю. Є., Задоя А. О. Економіка: базовий курс : навчальний посібник. [6-те вид., переробл. і доп.]. Серія : "Бізнес. Економіка. Фінанси". Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2023. 200 с.
2. Національна економіка [Електронний ресурс] : підручник для здобувачів ступеня бакалавра / С. О. Тульчинська, О. О. Кожемяченко, Н. Л. Кузьмінська, М. В. Шашина ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 359 с. URL: <https://ela.kpi.ua/items/0cae3779-03f9-46c8-bd67-9ae2692d35b0> (дата звернення 01.05.2025)
3. Економічна теорія: підручник / за заг. ред. В.П. Якобчук. К.: Видавництво Ліра-К, 2020. 450 с.
4. Основи економіки. Курс лекцій [Електронний ресурс] : навчальний посібник для студентів денної і заочної форми навчання, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальність - 231 «Соціальна робота» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. О. О. Кожемяченко. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 127 с. URL: <https://ela.kpi.ua/items/251800a9-c653-4e53-a005-ca5351d0d353>. (дата звернення 05.05.2025)

Допоміжна:

1. Основи підприємницької діяльності [Електронний ресурс] : підручник / В. М. Марченко, С. О. Тульчинська, І. В. Макалюк, О. В. Кривда [та ін] ; КПІ ім. Ігоря Сікорського / за редакцією д.е.н., проф. В. М. Марченко. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 516 с. URI : <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/51563>
2. Економічна теорія: навчальний посібник / І.О. Ревак, Ю.І. Кіржецький. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 120 с.
3. Економічна теорія: навчальний посібник. Укл. М.І. Колосінська, С.І. Белей, С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 200 с.
4. Економічна теорія: політична економія: Навчальні форми контролю та

презентації : навч. посібник / [С. І. Юрій, В. В. Козюк, К. З. Возний та ін.] ; за ред. С. І. Юрія, В. В. Козюка ; М-во освіти і науки України, Тернопільський нац. економічний ун-т. К. : Кондор, 2020. 265 с.

5. Базиліук А. В. Економічна теорія. Практикум: навчальний посібник / Базиліук А. В., Дерій Ж. В., Концева В. В., Хоменко І. О. К. : «Центр учбової літератури», 2020. 312 с.

Інформаційні Інтернет-ресурси:

1. Державна служба статистики України: веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Міністерство фінансів України: веб-сайт. URL: <https://mof.gov.ua/uk>
3. Міністерство розвитку економіки, торгівлі і сільського господарства України: веб-сайт. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
4. Національний банк України: веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/>
5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: веб-сайт. URL: www.nbuv.gov.ua

Навчальний контент

5.Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Для опанування дисципліни застосовуються такі методи навчання:

методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності: лекції; практичні заняття; консультації; самостійна робота; робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами

методи контролю ефективності навчально-пізнавальної діяльності: модульна контрольна робота; опитування; тестування; розв'язування задач, виконання навчальних завдань.

загальні методи навчання: метод проблемного викладу, метод проблемно-пошукового викладення, пояснювальний метод викладання, репродуктивний метод навчання, інтерактивний метод, евристичний метод, інформаційно-рецептивний метод, відтворювальний метод під час виконання модульної контрольної роботи

спеціальні методи навчання: індивідуальна робота зі студентами, розв'язування задач, метод аналізу конкретних ситуацій, командна робота

методи створення інтересу і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: презентації результатів, методи вирішення творчих завдань, модерація; метод ситуаційного аналізу. Засвоєння освітньої компоненти передбачає відповідні методи навчання та оцінювання, які забезпечать досягнення програмних результатів навчання.

Відповідність програмних результатів, методів навчання і форм оцінювання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства (ПРН 01).	Лекції, консультації, написання модульної контрольної роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами. Загальні методи навчання: проблемного	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: тести, завдання, доповіді, презентації, модульну контрольну роботу. Підсумковий контроль -

	викладу, інтерактивний, проблемно-пошуковий. Спеціальні методи навчання: презентації, аналітична доповідь, дискусія, індивідуальні навчально-дослідницькі завдання	залік
--	--	-------

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 16 годин лекцій та 30 годин практичних занять, модульний контроль.

№ з/п	Назва тем	Розподіл годин			Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	П	СР		
1	Тема 1. Економіка: сутність, методи, функції	2	4	8	Л: Економіка: сутність, методи, функції (2) П: Економіка: сутність, методи, функції (2)	Н: доповіді О: індивідуальне
2	Тема 2. Основи суспільного виробництва	2	4	8	Л: основи суспільного виробництва (2) П: основи суспільного виробництва (2)	Н: аналітичні завдання, робота в малих групах, дискусія. О: індивідуальне опитування
3	Тема 3. Економічна система	2	4	8	Л: Економічна система(2) П: Економічна система(2)	Н: доповіді, дискусія О: індивідуальне
4	Тема 4. Основні категорії ринку: товар і гроші	2	4	8	Л: Основні категорії ринку: товар і гроші (2) П: Основні категорії ринку: товар і гроші (2)	Н: доповіді, дискусія, робота в малих групах О: індивідуальне
5	Тема 5. Ринок: суть, структура, функції. Інфраструктура ринку	2	4	8	Л: Ринок: суть, структура, функції. Інфраструктура ринку (2) П: Ринок: суть, структура, функції. Інфраструктура ринку (2)	Н: доповіді, дискусія, робота в малих групах О: індивідуальне
6	Тема 6.	2	4	8	Л: Підприємництво в	Н: доповіді,

	Підприємництво в ринковій економіці				ринковій економіці (2) П: Підприємництво в ринковій економіці (2)	дискусія, робота в малих групах О: індивідуальне
7	Тема 7. Національна економіка. Макроекономічні показники	2	2	8	Л: Національна економіка. Макроекономічні показники (2) П: Національна економіка. Макроекономічні показники (2)	Н: задачі, дискусія, робота в малих групах О: індивідуальне
8	Тема 8. Макроекономічна нестабільність	2	2	10	Л: Макроекономічна нестабільність (2) П: Макроекономічна нестабільність (2)	Н: доповіді, дискусія, робота в малих групах О: індивідуальне
9	Модульна контрольна робота (МКР) Залік	-	2	2	Передбачає аналітичні та тестові завдання	
10	Залік			6		
Всього		16	30	74		

Примітка: Л – лекції, П – практичні заняття, Н – навчальна діяльність, О – оцінювання.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача вищої освіти передбачає самостійне опрацювання додаткових матеріалів курсу, підготовку доповідей, проведення міні-досліджень, виконання творчих завдань, модульної контрольної роботи та підготовку до заліку. Обсяги часу на виконання самостійної роботи становить 74 год.

Вид самостійної роботи, обсяг годин на виконання:

№ з/п	Обсяг годин	Вид самостійної роботи
1	66	Підготовка до аудиторних занять
2	2	Підготовка до виконання модульної контрольної роботи
3	6	Підготовка до складання семестрового контролю у формі заліку
Разом	74	

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять та норми поведінки. Відвідування занять є вільним, бали за присутність на лекція та практичних заняттях не додаються. Втім, частина рейтингу здобувача формується через участь у заходах на практичних заняттях, а саме за участі у виконанні ситуаційних завдань, аналізі проблемних ситуацій, груповій та індивідуальній роботі. Тому пропуск практичного заняття знижує можливість здобувача отримати рейтингові бали. На заняттях здобувачу вищої освіти дозволяється користуватись інтерактивними засобами навчання, в т. ч. виходити в інтернет із метою пошуку навчальної або довідкової інформації,

якщо це передбачено тематикою завдання. Норми етичної поведінки визначені у Кодексі честі (<https://kpi.ua/code>). В університеті здобувачі мають поводити себе відповідно до Правил внутрішнього розпорядку (<https://kpi.ua/admin-rule>).

Заохочувальні бали. Заохочувальні бали здобувач може отримати за участь у конкурсах наукових робіт за тематикою дисципліни або за поглиблене вивчення окремих тем, результати якого представлені у вигляді наукових тез, наукової статті тощо.

Правила зарахування індивідуальних завдань. Авторське виконання завдання, обґрунтованість основних положень, достовірність використання інформаційно-методичного апарату, аргументований захист отриманих результатів та висновків.

Політика оцінювання контрольних заходів. Оцінювання контрольних заходів здійснюється згідно з Положенням про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), Положення про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>).

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Студенти мають можливість підняти питання, яке стосується процедури контрольних заходів та їх результатів.

У випадку незгоди здобувача з оцінкою за результатами контрольного заходу, він має право подати апеляцію у день оголошення результатів на ім'я декана факультету за процедурою, визначеною Положенням про апеляції (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/182>).

Академічна доброчесність. При оцінюванні робіт здобувачів особлива увага приділяється дотриманню політики академічної доброчесності (<https://kpi.ua/academic-integrity>). В разі виявлення дублювання робіт, такі роботи отримують нульовий рейтинг. При виявленні значного рівня запозичень в розрахунковій роботі або інших роботах без належного цитування, роботи не оцінюються і повертаються здобувачу на доопрацювання.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті. Порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті регламентує Положення про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/179>).

Політика використання штучного інтелекту. Використання штучного інтелекту (далі ШІ) регламентується «Політикою використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського» (<https://osvita.kpi.ua/node/1225>). Усі навчальні завдання з дисципліни мають бути результатом власної оригінальної роботи здобувача. Використання ШІ має відповідати принципам академічної доброчесності. Недотримання цього положення розглядатиметься як порушення академічної етики.

Позааудиторні заняття та залучення професіоналів-практиків. Під час вивчення дисципліни можливі позааудиторні заняття в межах тематики дисципліни, що включають відвідування науково-практичних заходів, зустрічей з представниками бізнесу, тренінгів та вебінарів. Для опанування і поглиблення практичних навичок можуть бути запрошені фахівці та професіонали сфери державного управління, оборони, промисловості, постачання електроенергії, інформації та зв'язку, послуг тощо.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

1. Рейтинг студента з дисципліни складається з балів, що він отримує за:

- виконання завдань на практичних заняттях (14 занять - доповіді по темах занять, відповіді на запитання, аналітичні завдання, розв'язування задач тощо);
- виконання модульної контрольної роботи (МКР).

2. Критерії нарахування балів.

2.1. Виконання завдань на практичних заняттях оцінюються в 1-5 балів кожне:

- повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації), або презентація – max 5 балів;
- достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями, – max 3 бали;

- неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки, або доповідь – тах 1 бал;
- відповідь не відповідає вимогам – 0 балів.

2.2. Виконання модульної контрольної роботи оцінюється у 30 балів за такими критеріями:

- повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – тах 30 балів;
- достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями – тах 20 балів;
- неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки – тах 10 балів;
- відповідь не відповідає вимогам – 0 балів.

2.2. Залікова контрольна робота оцінюється в 100 балів. Контрольне завдання цієї роботи складається з чотирьох питань та задачі. Перелік питань наданий у додатку до силабусу.

Кожне запитання і задача оцінюється у 20 балів за такими критеріями:

- повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – 18-20 балів;
- достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації, або незначні неточності) – 15-17 балів;
- неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації та деякі помилки) – 12-14 балів;
- відповідь не відповідає умовам – 0 балів.

3. Умовою успішного проходження першого календарного контролю є отримання не менше 18 балів. Другого календарного контролю – отримання не менше 33 балів.

4. Сума рейтингових балів, отриманих студентом протягом семестру, переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею. Якщо сума балів за семестр 60 балів та більше, то студент може отримати оцінку “автоматом”, без додаткових випробувань.

Якщо сума балів менша за 60, студент виконує залікову контрольну роботу. У цьому разі сума балів за виконання залікової контрольної роботи переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею у п. 6.

5. Студент, який у семестрі отримав більше 60 балів та не погоджується зі своєю оцінкою, може взяти участь у заліковій контрольній роботі. У цьому разі бали, отримані ним на заліковій контрольній роботі, є остаточними.

6. Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

У рейтинг здобувача можуть бути зараховані сертифікати проходження очних або дистанційних курсів за тематикою курсу на платформах Prometheus та Coursera.

ДОДАТОК А

Перелік питань, що виносяться на залік

1. Предмет економічної теорії (економікс)

2. Аналітична економія та її зв'язок з іншими дисциплінами
3. Методологія та методи економічної науки
4. Основні напрямки та школи економічної науки
5. Внесок українських учених у розвиток економічної науки
6. Функції економічної теорії
7. Філософія економічної науки
8. Небезпеки (пастки) на шляху економічного дослідження
9. Економічна теорія і практика. Позитивна і нормативна економіки
10. Основні цілі економічної політики
11. Рівні дослідження економіки: макро- і мікрорівень
12. Економічні ресурси та їх ринкова класифікація
13. Потреби та їх суть. Критерії класифікації. Піраміда потреб за Маслоу
14. Потреби та економічні інтереси, їх суть та класифікація
15. Національна економіка. Основні проблеми економічної організації суспільства
16. Ефективність виробництва як результат обмеженості ресурсів та безмежності потреб
17. Повна зайнятість і повний обсяг виробництва. Розподільна та виробнича ефективність.
18. Таблиця виробничих можливостей. Крива трансформації
19. Закон зростання альтернативної вартості
20. Незайнятість ресурсів і перспективи економічного зростання. Типи економічного зростання
21. Національна економіка та економічна система. Компоненти економічної системи
22. Типізація економічних систем
23. Марксистський підхід до типізації економічних систем
24. Командно-адміністративна система
25. Власність в економіці
26. Перехідна економіка. Шляхи переходу до ринку
27. Моделі економічних систем ринкової економіки
28. Суть та визначення ринку. Ознаки «вільного ринку»
29. Механізм розв'язання ринком основних проблем організації економіки
30. Інституційні механізми функціонування ринку. Приватна власність та обмежене управління.
- Конкуренція
31. Економічна свобода та особистий інтерес як інституційні механізми функціонування ринку
32. Схема кругопотоку економіки вільного ринку
33. Натуральна і товарна форма виробництва
34. Причини виникнення товарного виробництва
35. Основні ознаки та види товарного господарства
36. Товар та його властивості. Економічні та позаекономічні блага
37. Грошові системи та їхні типи
38. Ціна та її функції. Адміністративні та ринкові ціни
39. Походження та визначення суті грошей. Функції грошей
40. Еволюція грошей. Сучасні гроші та їх види
41. Попит та його визначники. Закон попиту. Крива попиту
42. Пропозиція та її визначники. Закон пропозиції. Крива пропозиції
43. Ціна рівноваги. Рух до рівноважної ціни в умовах надлишку попиту та надлишку пропозиції
44. Переваги і вади ринку. Блага громадського та індивідуального вжитку
45. Зовнішні ефекти.
46. Суть і головні види сучасного ринку
47. Ринок товарів і послуг.
48. Особливості ринку праці. Біржа праці
49. Ринок природних ресурсів та інші види ринку
50. Фінансовий ринок грошей і капіталу. Позиковий процент. Кредит та його види
51. Ринок цінних паперів, його види. Акції та облігації
52. Суть ринкової інфраструктури та її елементи.
53. Держава як економічний суб'єкт.
54. Суть та види податків. Прямі та непрямі податки. Податкова система

55. Функції держави в командній системі.
56. Функції держави в ринковій системі. Ефективність, стабільність, справедливість
57. Державний бюджет. Державний борг.
58. Фірма як економічний суб'єкт. Види фірм
59. Організаційно- правові види фірм: одноосібне володіння, партнерство, корпорація
60. Види партнерств
61. Прибуток та його види.
62. Суть амортизаційних відрахувань.
63. Класифікація підприємств за розмірами
64. Домогосподарство як економічний суб'єкт. Функції домогосподарств.

ДОДАТОК Б

Приклади завдань на МКР

Завдання № 1

1. Проведіть порівняльний аналіз сутнісних ознак вказаних напрямів економічної теорії

Напрямок	Час виникнення напрямку, представники	Сутнісні ознаки напрямку
Меркантилізм		
Фізіократія		

2. Проаналізуйте сутність та основні ознаки ринку

Сутність ринку	Ознаки ринку
	—

Завдання № 2

1. Проаналізуйте сутність факторів виробництва та визначте види їх доходів

Фактори виробництва	Сутність фактора виробництва	Вид доходу

2. Задача. Для вирощування пшениці на трьох однакових ділянках землі фермерським господарством було витрачено по 12000 грн. Валовий збір зерна з першої ділянки склав 36 т, з другої – 30 т і з третьої – 24 т. Середня норма прибутку – 20 %. Визначте величину диференціальної ренти на кожній ділянці та проаналізуйте, яка з них найбільш продуктивна.

Завдання № 3

1. Проведіть порівняльний аналіз вказаних напрямів економічної теорії.

Напря́м	Час виникнення напрям, представники	Змі́ст напрям
Марксизм		-
Маржиналізм		-

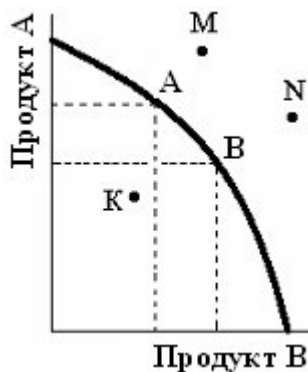
- Розкрийте сутність виробничого капіталу та проаналізуйте відмінності між основним і оборотним капіталом.

Завдання N 15

- Визначити суть ринку, його структуру та об'єкти. Назвіть функції грошей, інтерпретація яких показана схематично.
 - Т-Г-Т
 - Т-Г...Г-Т(Г)

Завдання № 4

- Проаналізуйте сутність кривої виробничих можливостей, точок А, В, М, N, К та обґрунтуйте умови розширення виробничих можливостей.

- Дайте порівняльну характеристику ринків за ступенем обмеження конкуренції та заповніть таблицю

Ознаки	Моделі ринку			
	Досконала конкуренція	Недосконала конкуренція		
	Чиста конкуренція	Монополістична конкуренція	Олігополія	Монополія
Кількість фірм				
Контроль над ціною				
Умови вступу в галузь				

Нецінова конкуренція				
Приклади				

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом кафедри економіки і підприємництва, к.е.н., доц. Кривдою Оленою Віталіївною

Ухвалено кафедрою економіки і підприємництва (протокол № 17 від 23.06.2025)

Погоджено Методичною комісією факультету менеджменту та маркетингу (протокол № 11 від 30.06.2025)